

Alopecia
VERENIGING

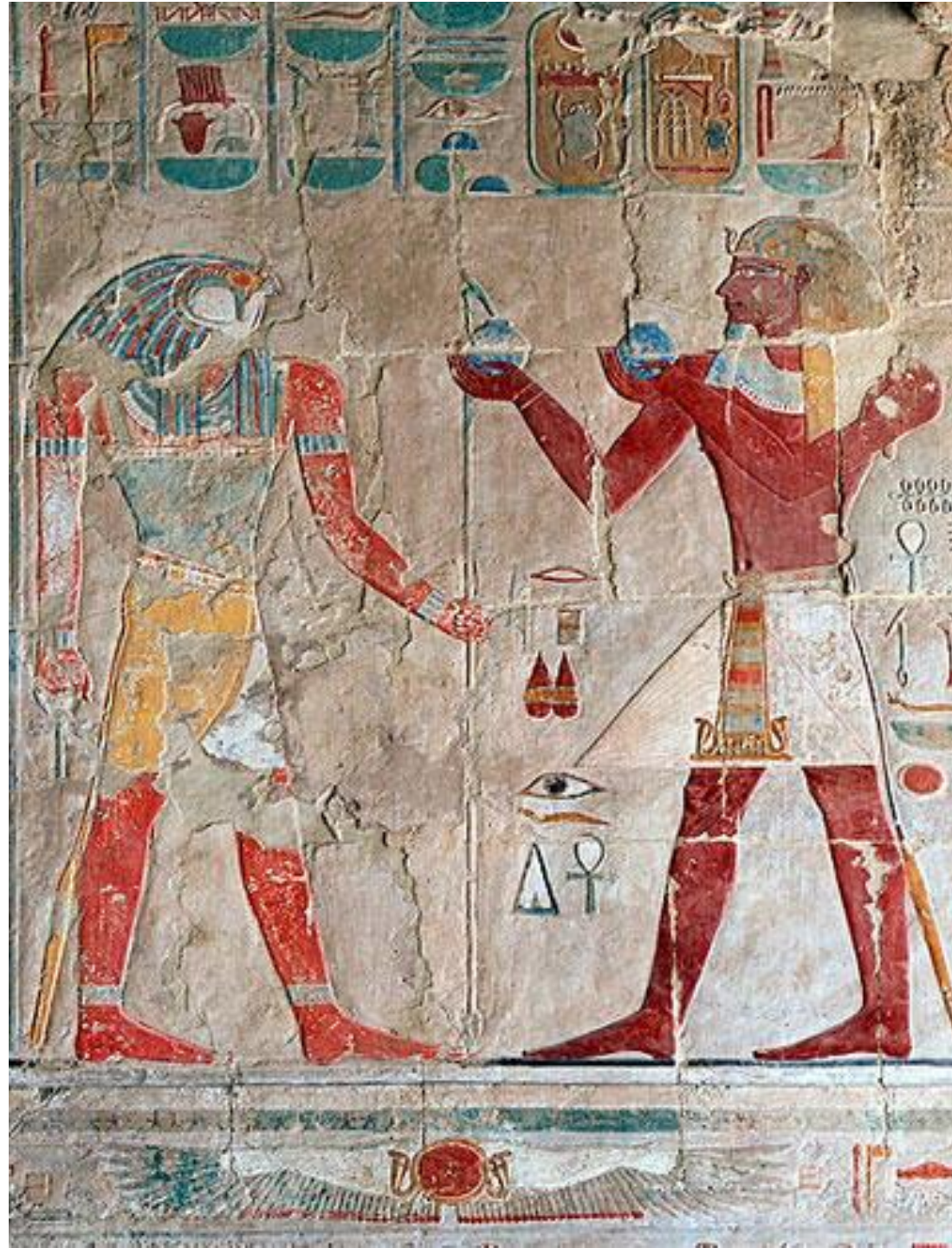

De diversiteit van haarziekten

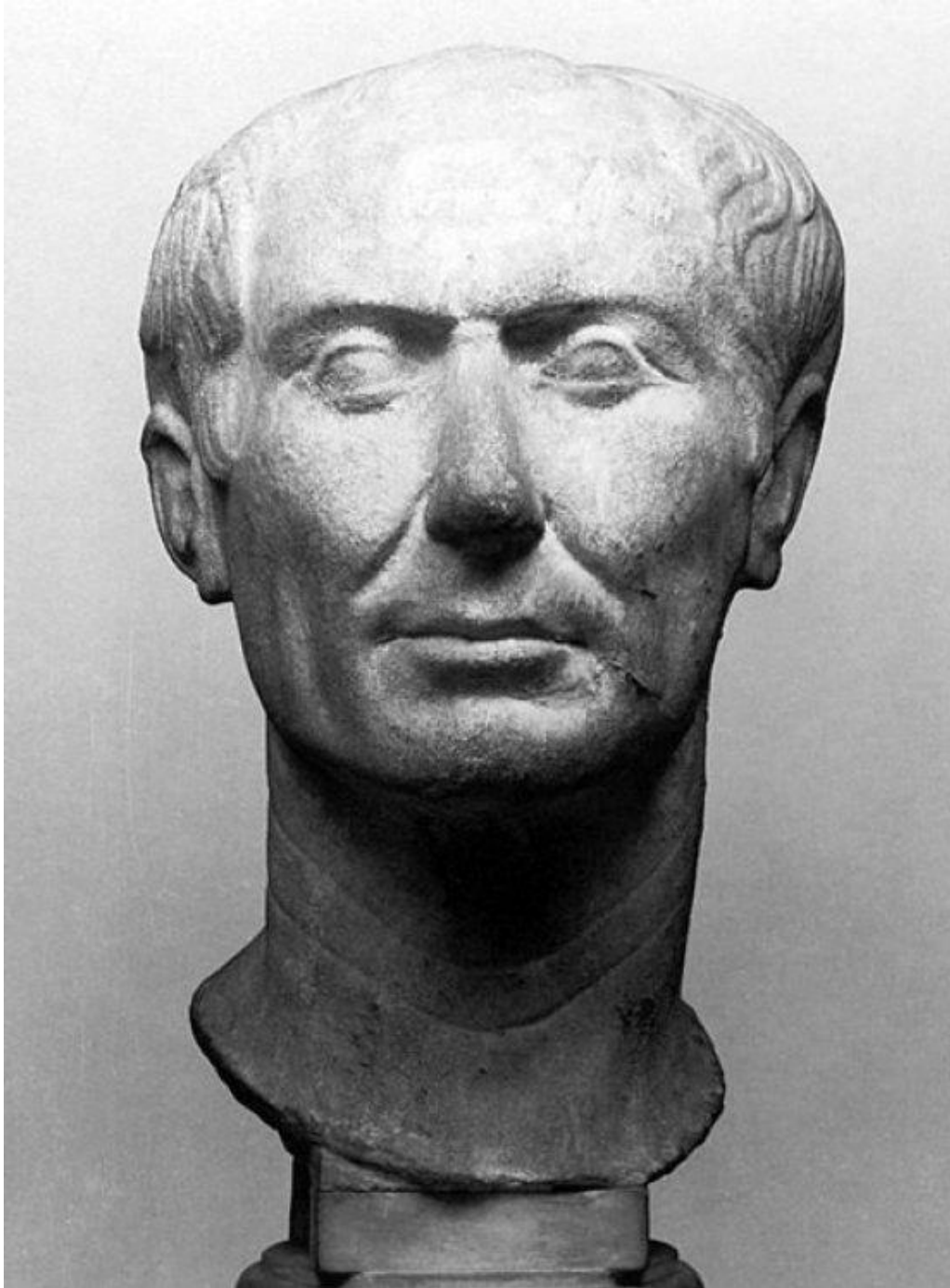
Zaterdag 21 april 2018

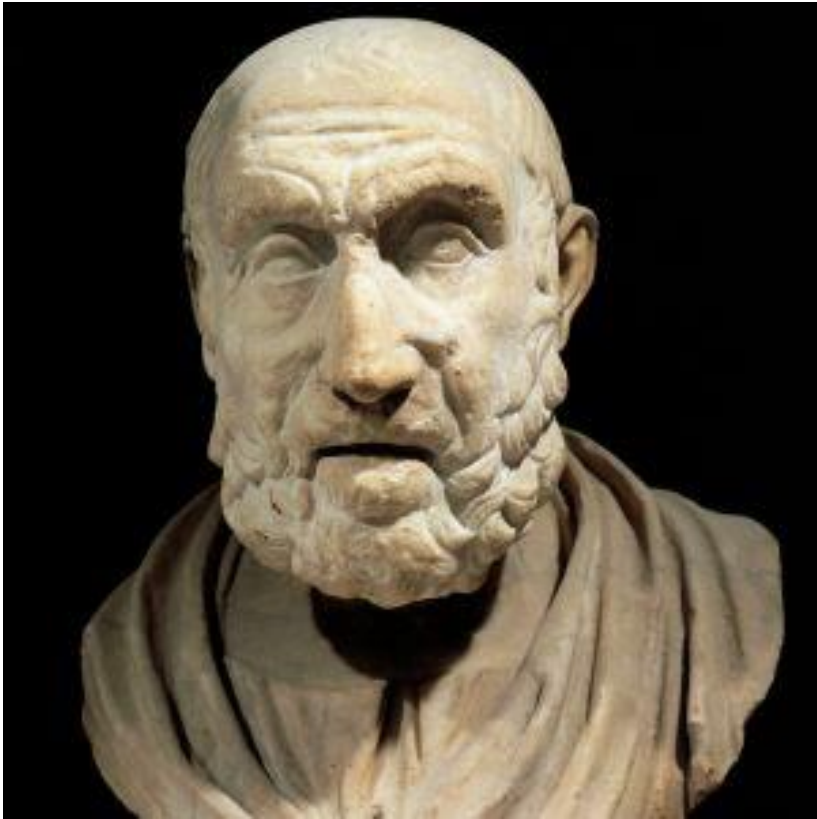
Patrick Kemperman, dermatoloog AMC Amsterdam

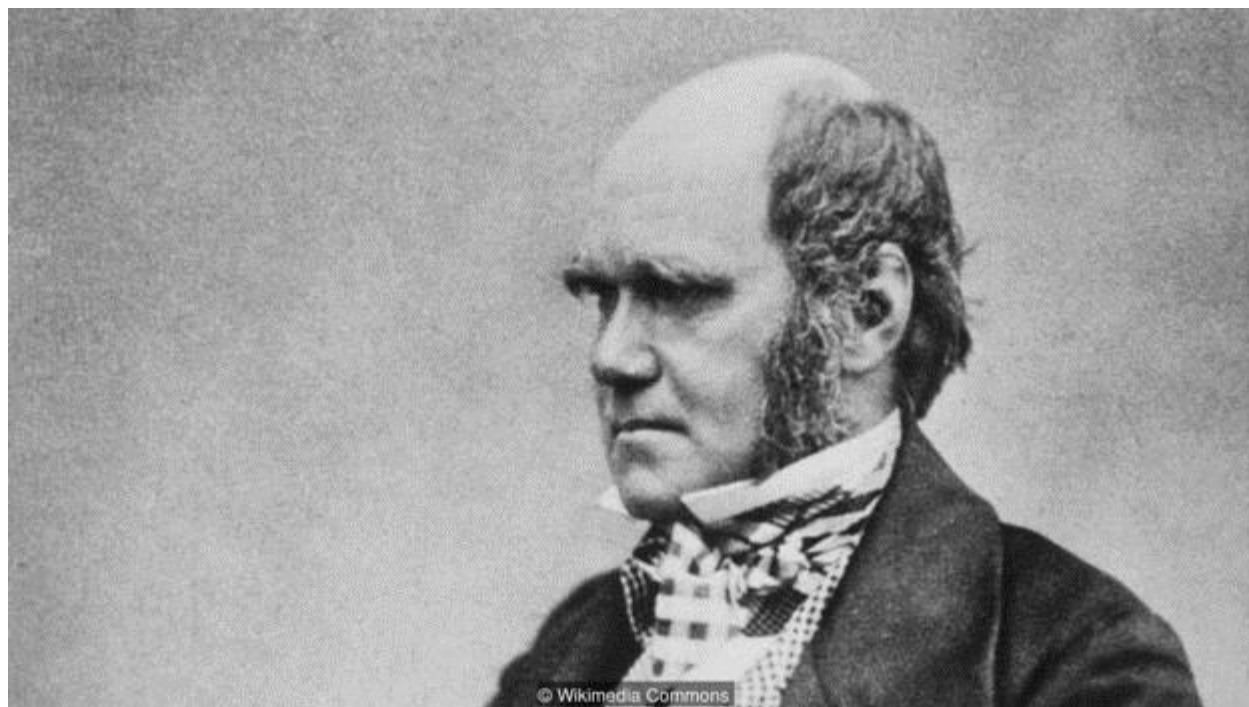

A graphic illustration featuring a background of several large, red, biconcave disc-shaped blood cells. In the lower-left corner, a gloved hand holds a syringe with a yellow plunger, which is drawing a yellow liquid from a small vial. The text 'PRP' is written in large, white, sans-serif capital letters, and 'platelet rich plasma' is written in smaller, white, sans-serif lowercase letters below it.

PRP

platelet rich plasma

Meer dan 100 genen beïnvloeden kleur van ons haar

Genetica

Rotterdamse onderzoekers hebben 124 genen ontdekt die haarkleur bepalen. Veel meer dan tot nu toe gedacht en er komen er nog meer.

✂ Brigitte Osterath © 17 april 2018 om 13:02

Haar

5.000.000 haarfollikels op het menselijk lichaam

Overal met uitzondering van

- Voetzolen en handpalmen
- Lippen en oogleden
- Labia minora, glans penis en preputium

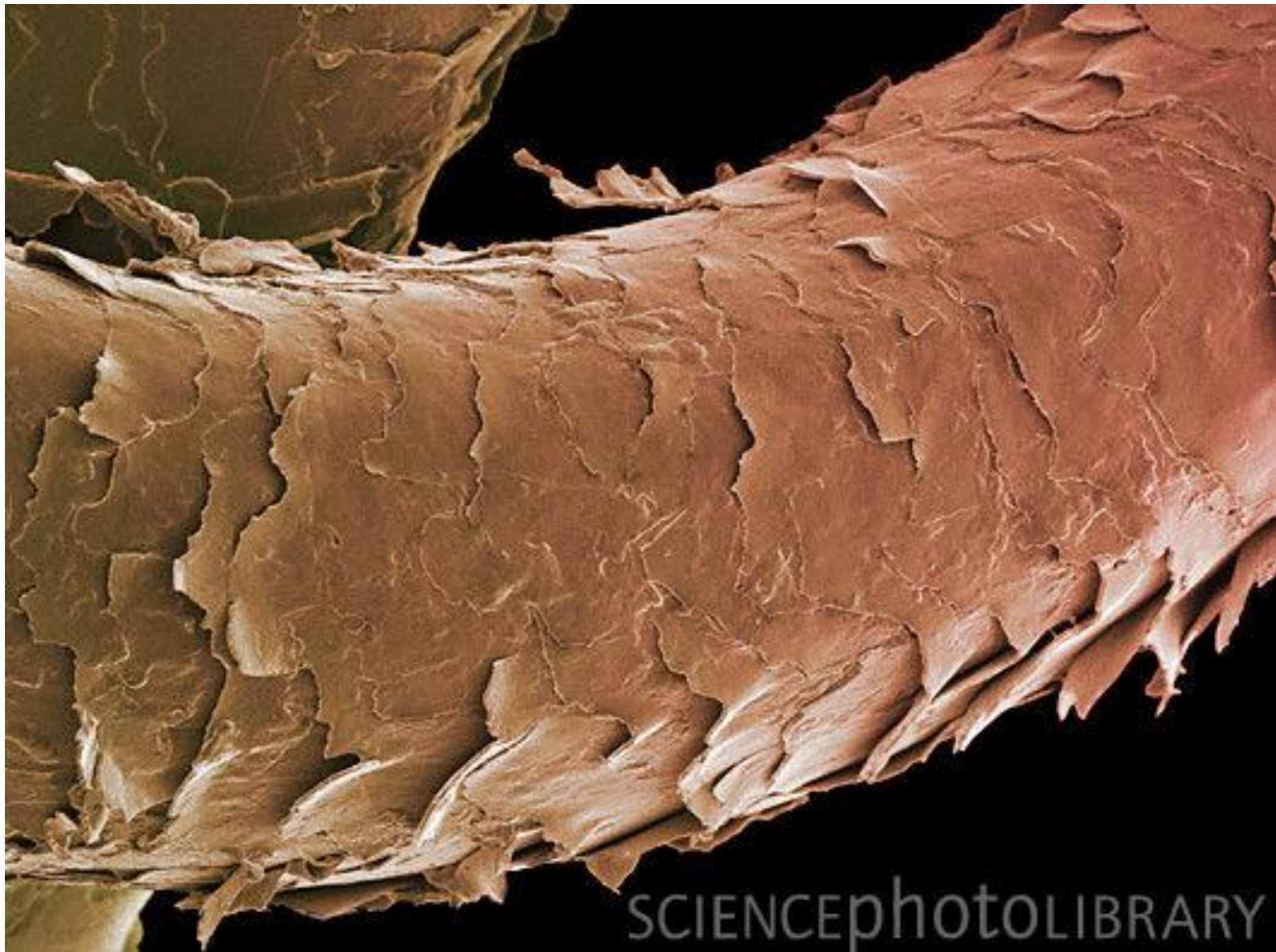

Scalp: 100.000-150.000

Lagere dichtheid bij mensen van negroide en aziatische afkomst

Geen vitale functie meer: cultureel, sociaal

SCIENCEphotoLIBRARY

Diversiteit in haartypen

1. Lanugo

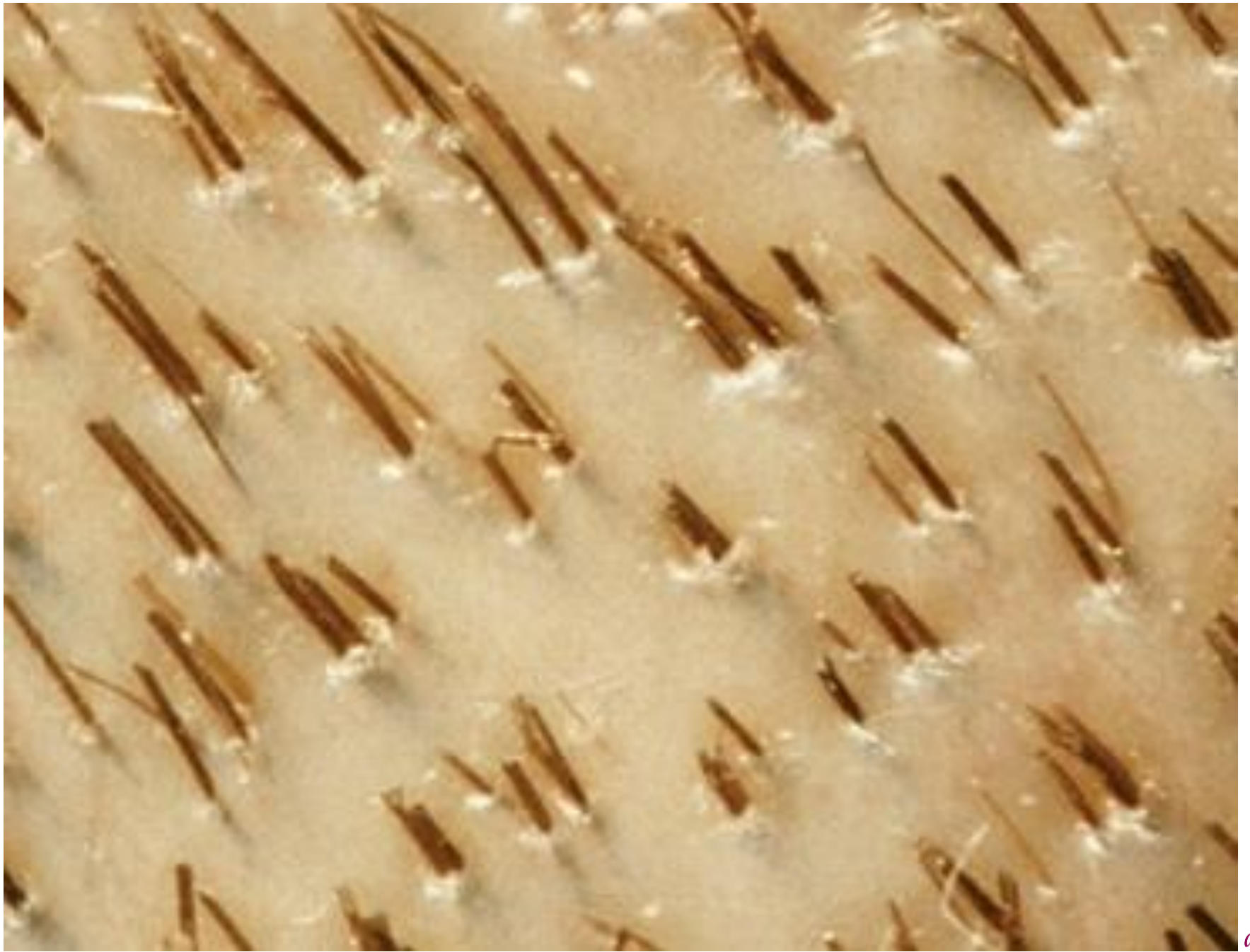
2. Vellus (“dons”)

3. Terminaal

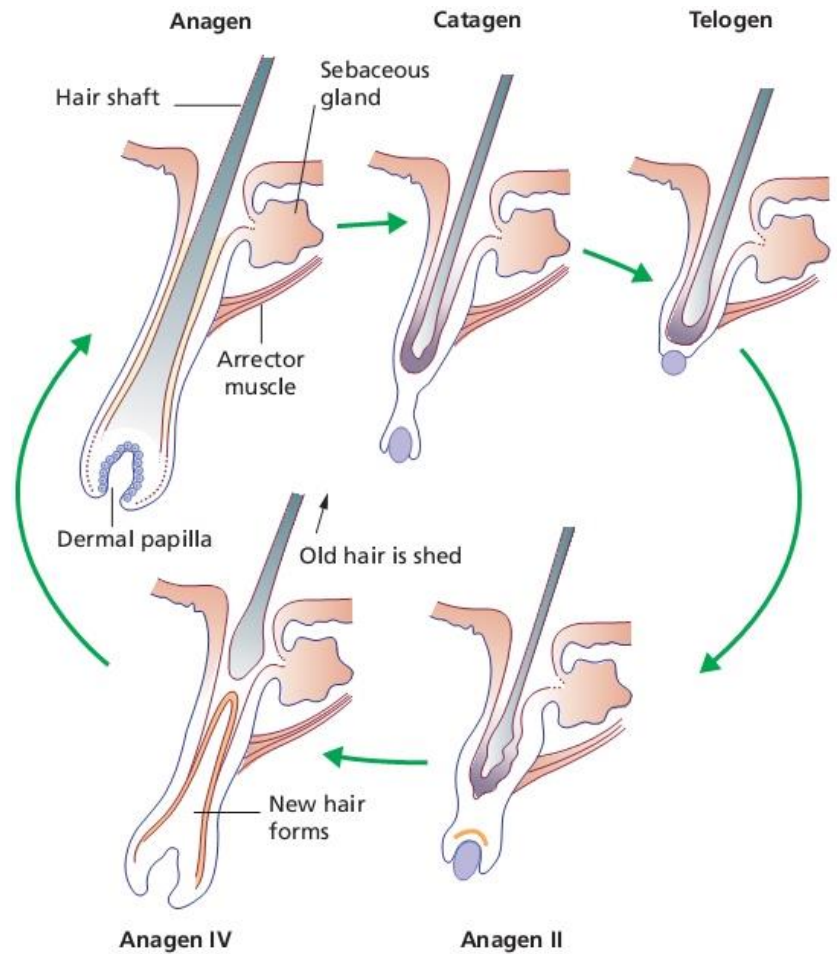
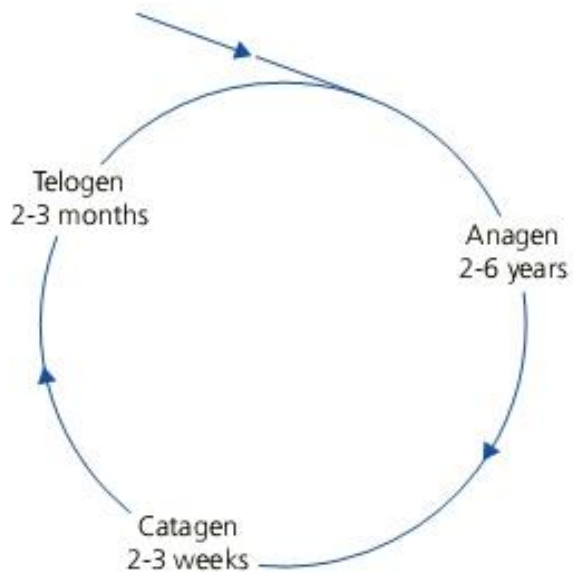

Groeicyclus

Alopecia

Definitie: haaruitval

Grieks: *alórex* (αλώπηξ) = vos

Classificatie

- Niet-cicatricieel
- Cicatricieel

Oorzaken

- Verstoorde haarcyclus
- Inflammatie
- Haarschacht afwijkingen

Primair vs. secundair

Secundair: seborrhoisch eczeem, psoriasis

Congenitaal vs. verkregen

Niet-cicatricieel

Alopecia zonder verlittekening

Diffuus (gehele scalp)

1. Alopecia androgenetica
2. Telogeen effluvium
3. Alopecia areata

Circumscript (1 plek)

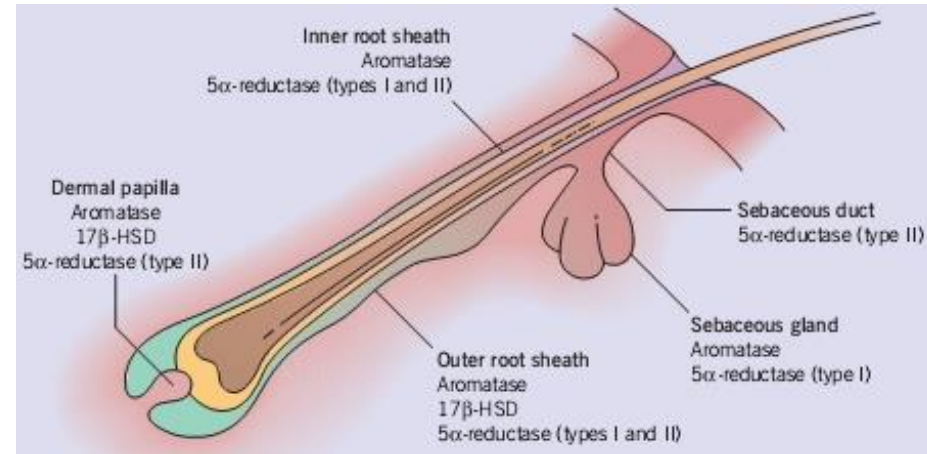
1. Alopecia areata
2. Tinea capitis
3. Overig

Alopecia androgenetica

Androgeen afhankelijke alopecia

- 5 α -reductase zet testosteron om in dihydrotestosteron (DHT)
- M.n. type-2 5 α -reductase receptoren

Erfelijke component

Alopecia androgenetica

Folliculaire miniaturisatie (haren worden dunner)

Toename vellus beharing

Verkorte anagene fase

Anageen/telogeën verhouding: 12:1 → 5:1

Alopecia androgenetica

Androgeen afhankelijke alopecia

- 5α -reductase zet testosteron om in dihydrotestosteron (DHT)
- M.n. type-2 5α -reductase receptorer

Erfelijke component

Folliculaire miniaturisatie

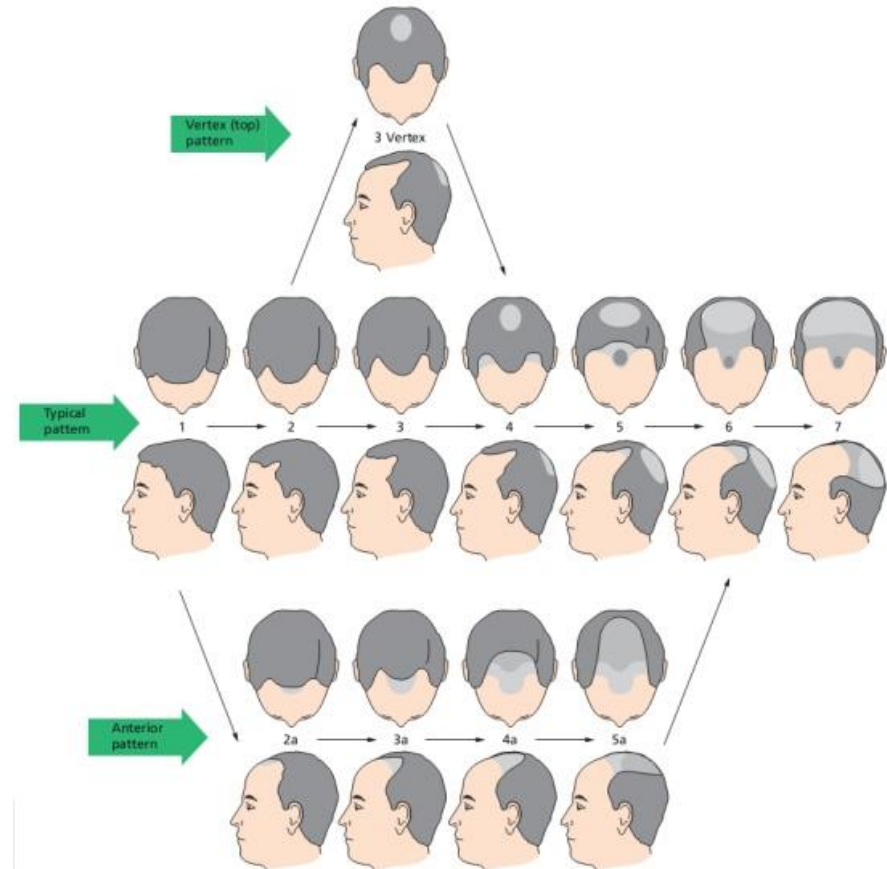
Toename vellus beharing

Verkorte anagene fase

Anageen/telogeen verhouding: 12:1 $\rightarrow$ 5:1

Volgens patroon

- **Mannelijk**
- **Vrouwelijk**

Alopecia androgenetica

Androgeen afhankelijke alopecia

- 5 α -reductase zet testosteron om in dihydrotestosteron (DHT)
- M.n. type-2 5 α -reductase receptoren

Erfelijke component

Folliculaire miniaturisatie

Toename vellus beharing

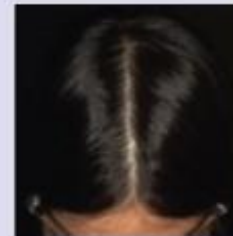
Verkorte anagene fase

Anageen/telogeën verhouding: 12:1 $\rightarrow$ 5:1

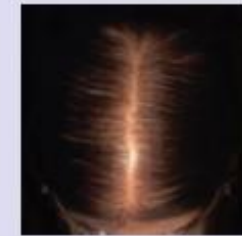
Volgens patroon

- Mannelijk
- **Vrouwelijk**

THE SINCLAIR SCALE FOR FEMALE PATTERN HAIR LOSS

Stage 1

Stage 2

Stage 3

Stage 4

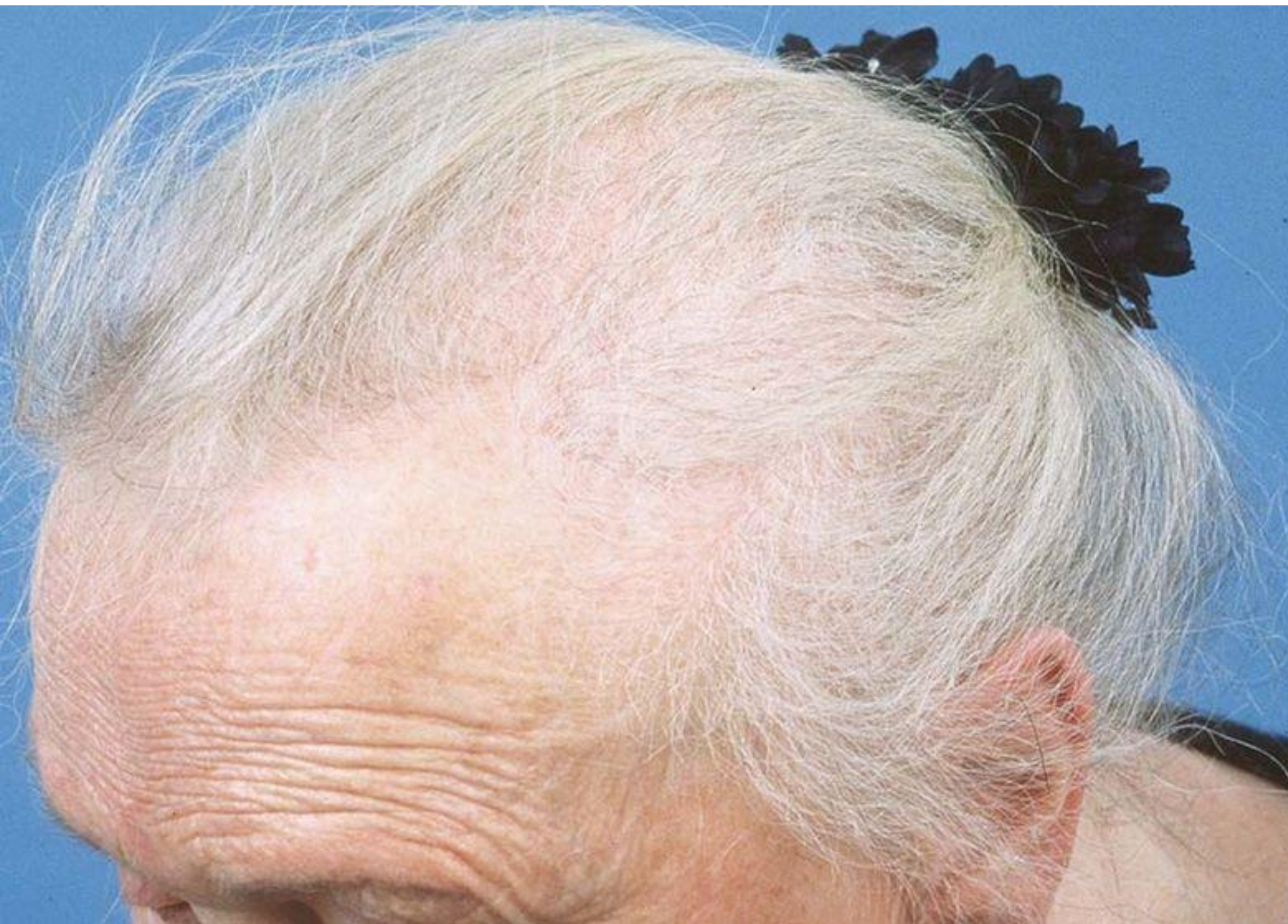

Stage 5

Alopecia androgenetica

Behandeling

- Continu
- Minoxidil 2 of 5% lotion 2dd1 (♀/♂)
- Finasteride / dutasteride (♂)
- Haartransplantatie (♀/♂)
- Platelet rich plasma (PRP); stamcellen;

Telogeen effluvium

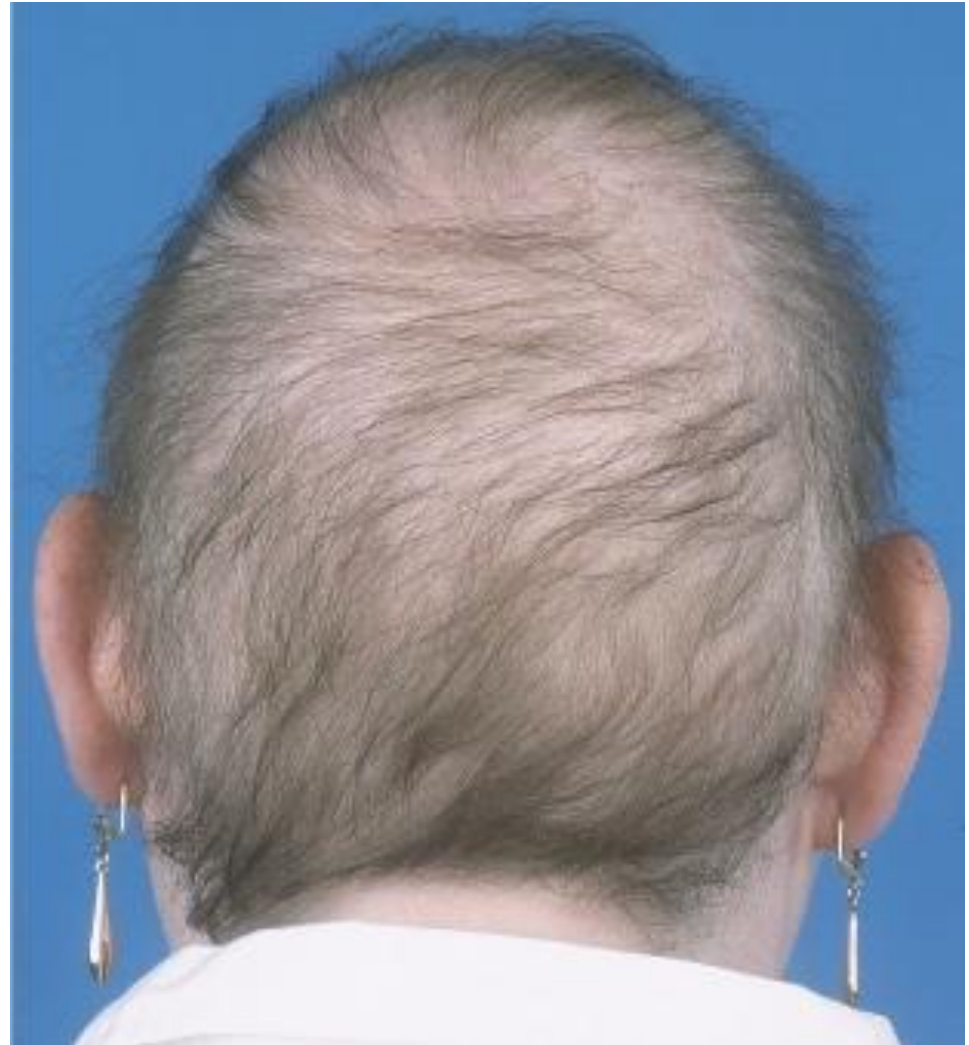
(Reversibele) verschuiving
naar de telogene fase.

Vormen

- Acuut
- Chronisch

Klinisch

Diffuse alopecia (<50%)
zonder andere
huidafwijkingen

Telogeen effluvium

Mogelijke oorzaken

De alopecia ontstaat *circa 3 maanden* na trigger

Etiologie

- Fysiologisch: postpartum, pasgeborenen
- Hoge koorts
- Na trauma/chirurgische ingreep
- Hevige fysieke/emotionele stress
- Crashdieet
- Medicatie: retinoiden, β -blokkers, anti-epileptia, ACE-remmers, anticoagulantia, lithium, etc
- Verandering in orale anticonceptiva

Telogeen effluvium

Chronisch (>6 maanden)

Etiologie

Primair:

- Diagnose per exclusionem
- M.n. vrouwen tussen de 30-60 jaar zonder duidelijke oorzaak

Secundair:

- (Symptomatische) ferriprive anemie
- Proteïne-calorie ondervoeding
- Verkregen zink-deficientie
- Schildklierpathologie
- Chronische ziekte
- SLE
- HIV
- Medicatie

Anageen effluvium

Ontstaat t.g.v. verstoring mitotische/metabole activiteit (anagene fase) van de haarfollikel

Klinisch: snel progressieve diffuse haaruitval

Dystrofisch anageen effluvium

- Cytostatica
- Radiotherapie
- Intoxicatie: zware metalen, vitamine A, boorzuur
- (Alopecia areata)

Alopecia areata

T-cel gemedieerde auto-immuunreactie

Classificatie:

- Uitbreiding
 - Lokaal
 - Alopecia totalis/ universalis (5%)

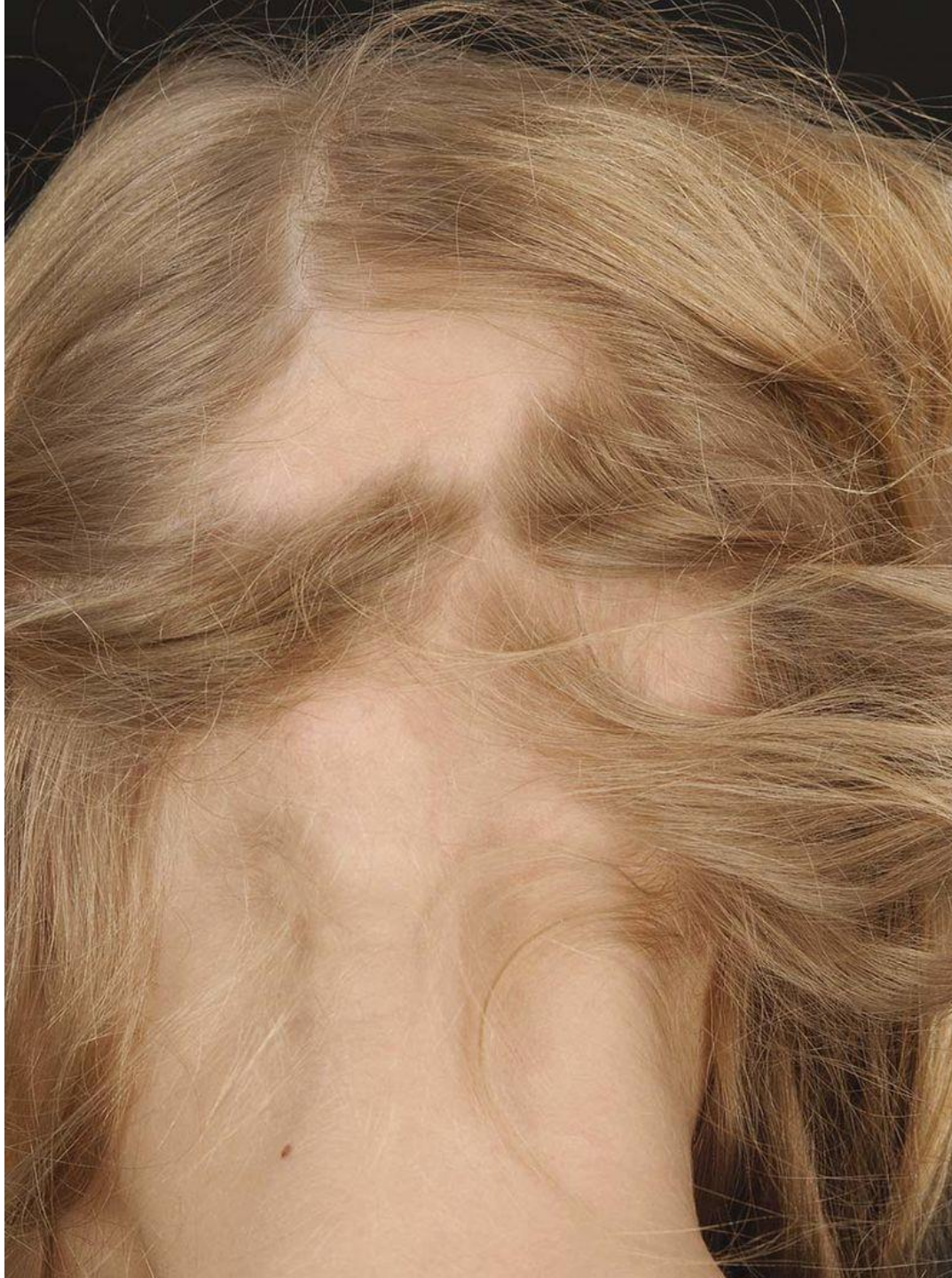
Etiologie

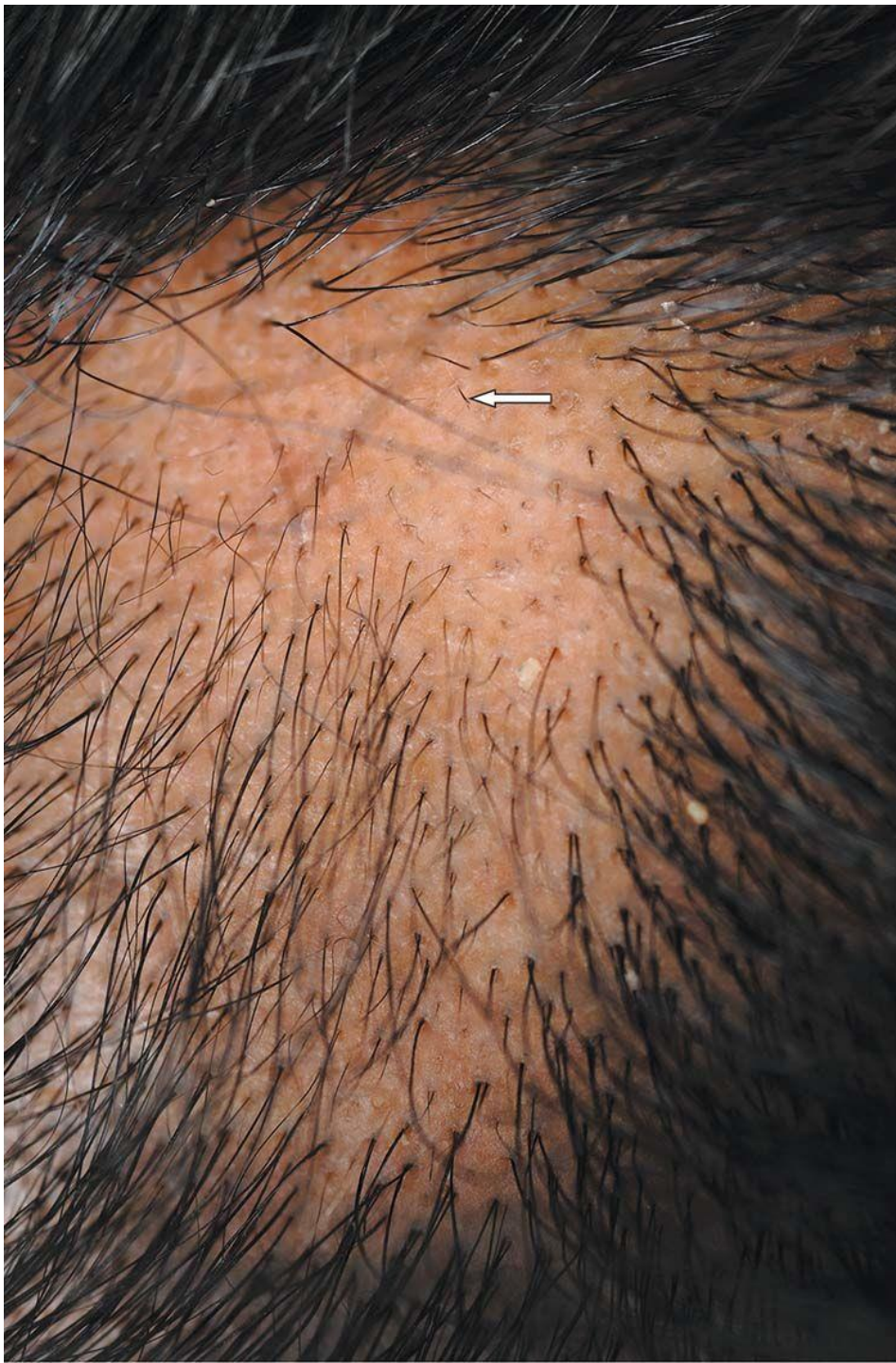
- Genetisch
- Geassocieerd met andere auto-immuunaandoeningen

Pathologie

- Ontstekingscellen rondom de haarwortel van anagene haarfollikels

Alopecia areata

Alopecia areata

Behandeling moeizaam

- Topicale of intralaesionale corticosteroiden
- Topicale irritantia (dithranol, diphencyprone)
- Minoxidil 5% lotion 2dd
- Lichttherapie
- Medicijnen: cyclosporine, prednisolon, methotrexaat
- In de toekomst:
 - Janus kinase inhibitoren?
 - Platelet-rich plasma?

Ruxolitinib creme?

A Pretreatment

B After 12 weeks of treatment

JAMA Dermatol. 2016;152(4):490-491. doi:10.1001/jamadermatol.2015.4445

Cicatriciële alopecia

Verlittekende alopecie

Permanente alopecia

geassocieerd met vernietiging
van de haarfollikels

Centrale centrifugale cicatriciële alopecia (CCCA)

Epidemiologie:

M.n. bij mensen van negroïde afkomst

Klinisch

- Chronisch progressief
- M.n. kruin (vertex) aangedaan
- Symmetrische uitbreiding met perifere inflammatie

Behandeling:

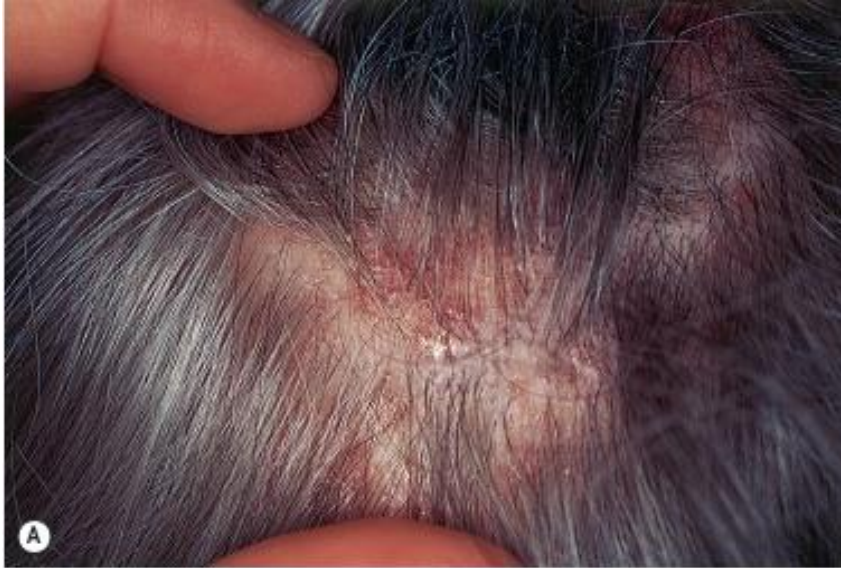
- Orale antibiotica
- Topicale corticosteroiden

Folliculitis decalvans

Lichen planopilaris

Lichen planopilaris

Frontale fibroserende alopecia

Chronische cutane lupus erythematosus

Perifolliculitis capitis abscedens et suffodiens

Pseudopelade van Brocq

Medisch Centrum Haarziekten

Haar Medisch Centrum

Onderzoek:

- Register opbouwen. Wat werkt wel, wat werkt niet
- Participeren klinische trials
- Samenwerken met academische centra

Patientenzorg:

- Diagnostische mogelijkheden
- Evidence based behandeling
- Uitgebreid behandelaanbod
- Gezamenlijke besluitvorming
- Eerlijk, reeel en objectief advies
- Cosmetisch aanbod (transplantatie)
- Ook hulp aanbieden bij geen therapie

Onderwijs

- Onderwijs huisartsen; diagnostiek haarziekten

DANK VOOR DE AANDACHT